

Nederlandse letterkunde: Thema's en methodes (A005715)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2026-2027

A (semester 1)	Nederlands	Gent	zelfstandig werk	0.0u
			werkcollege	0.0u
			peer teaching	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2026-2027

Van Praet, Helena	LW07	Verantwoordelijk lesgever
Vergeer, Tim	LW07	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2026-2027

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Grieks)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Latijn)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	5	A
Bachelor of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Zweeds)	5	A
Uitwisselingsprogramma taal-en letterkunde	5	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Duits)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Engels)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Frans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Italiaans)	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de taal- en letterkunde(afstudeerrichting Nederlands - Spaans)	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Nederlands, letterkunde

Situering

Dit werkcollege biedt studenten de mogelijkheid om zich verder te verdiepen in het oeuvre van een individuele schrijver (bijv. Vondel, Claus, Mutsaers), een genre (bv. dramatische poëzie of de historische roman), of teksten rond een bepaald thema uit de Nederlandse literatuurgeschiedenis (bijv. de voorstelling van emoties, literatuur en stedelijkheid, de rol van literaire tijdschriften).

Inhoud

Het werkcollege is verdeeld in twee parallelle collegereeksen waarin het werk van

een schrijver, een genre of teksten rond een bepaald thema centraal staan. De thema's van academiejaar 2026-2027 zijn:

1) Bewerkingen van vroegmoderne (toneel)teksten: Casus Cornelis de Bie (Tim Vergeer)

In 2018 stelde hoogleraar en negentiende-eeuwspecialist Marita Mathijssen dat 'hertalen en inkorten [...] de enige manier [is] om literaire pareltjes van de vergetelheid te redden' (*de Volkskrant*, 13-04-2018). Haar pleidooi geldt des te sterker voor het literaire erfgoed van de vroegmoderne tijd en voor die van Vlaanderen in het bijzonder. In deze collegereeks zullen we daarom het oeuvre van de Lierse rederijker Cornelis de Bie (1627–ca. 1715) onderzoeken, waarbij je in groepjes een toneeltekst zult editeren, inkorten en/of hertalen. We bespreken welke keuzes je moet maken als je deze zeventiende-eeuwse tekst wil ontsluiten voor letterkundigen, studenten Nederlands, een lezer van *De Standaard* of *De Morgen*, of voor middelbare scholieren. Ieder college bestuderen we zodoende een editie, hertaling of bewerking van een vroegmoderne (toneel)tekst en bevragen we de keuzes die de editeurs, hertalers of bewerkers hebben gemaakt. Zo krijg je telkens nieuwe handvatten om verder te werken aan de heruitgave van de eigen toneeltekst. Daarbij bediscussiëren we wat de voor- en nadelen én de gevolgen van *large language models*, zoals ChatGPT, zijn voor het werk van de letterkundige. Ondertussen breid je je eigen kennis uit over de literatuur in de Zuidelijke Nederlanden in de zeventiende eeuw en leer je meer over het vroegmoderne toneellevens in steden als Antwerpen en Brussel. Voor het werkstuk maak je ten slotte een editie van een stukje tekst en onderzoek je een eigen hypothese rondom dezelfde toneeltekst gericht op de inhoud en de relevantie voor een hedendaags publiek. Zo laat je zien dat je kritisch kunt reflecteren op de stelling van Mathijssen.

2) Autotheorie en affect in de hedendaagse Nederlandstalige literatuur (Helena Van Praet)

In dit werkcollege analyseren we hoe zich de afgelopen jaren een autotheoretische impuls aftekent in de Nederlandstalige literatuur, waarbij een auteur vertrekt vanuit de persoonlijke, belichaamde ervaring om een breder theoretisch thema te verkennen, zoals het moederschap of genderrollen. Het lichaam en affect of gevoel in brede zin spelen bij die alternatieve theorievorming een belangrijke rol. De inleidende lessen bieden een introductie tot deze autotheoretische literatuur in haar literaire en sociohistorische context, en ontwikkelen een raamwerk waarmee we verschillende generische, formele en inhoudelijke facetten van autotheoretische teksten kunnen bestuderen. Nadien verdiepen we ons in uiteenlopende prozateksten die gekenmerkt worden door een autotheoretische impuls, van auteurs zoals Dorien Dijkhuis, Emy Koopman, Lieke Marsman en Anneleen Van Offel.

De student kiest een van deze twee reeksen en schrijft over het thema van de colleges een werkstuk. Het werkcollege stelt studenten in de gelegenheid om zelfstandig een onderzoeksvraag te ontwikkelen en eigen accenten te leggen in het onderzoek. De studenten worden grondig vertrouwd gemaakt met het behandelde corpus evenals met de methoden en technieken om het betrokken werk te analyseren.

Begincompetenties

De student heeft de opleidingsonderdelen van Nederlandse letterkunde in het modeltraject Ba1 & Ba2 gevolgd of heeft de erin beoogde competenties op een andere manier verworven.

De student kan Nederlandse literaire teksten, zowel oude als recente, in hun context situeren.

De student beschikt over een uitstekende taalvaardigheid in het Nederlands.

Eindcompetenties

- 1 Een literaire tekst zelfstandig kunnen analyseren aan de hand van de benadering en methodologie zoals die in de colleges is aangereikt.
- 2 Bestaand onderzoek kunnen synthetiseren en deze synthese kunnen toepassen in het eigen onderzoek.
- 3 Het academisch kunnen toepassen van de reeds verworven (zeer goede) taalvaardigheid in het Nederlands bij mondelinge en schriftelijke opdrachten.
- 4 Verdiepend inzicht verworven hebben in het thema van het werkcollege.
- 5 Reflecteren of het zinvol en verantwoord is om AI in te zetten, bijvoorbeeld bij

het schrijven van een werkstuk.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Werkcolleges, waarbij de studenten, na enkele inleidende colleges van de begeleider, zelf (individueel en in groep) teksten bespreken.

Er zijn geen lesopnames beschikbaar voor dit college.

Studiemateriaal

Type: Andere

Naam: Nederlandse Letterkunde: Thema's en methodes

Richtprijs: € 100

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Beschikbaar op Ufora : Ja

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Nee

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : niet van toepassing

Bijkomende info: Studenten kiezen een traject binnen het vak. Binnen dat traject maakt de lesgever afspraken met de studenten over het studiemateriaal en de beschikbaarheid ervan. Het gaat om slides en een reader bij de lessen, die via Ufora beschikbaar zijn, en literaire werken (via dbnl.org, Ufora, de bibliotheek en/of de boekhandel).

Referenties

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Permanente begeleiding wordt voorzien tijdens de werkcolleges. Er wordt ook feedback gegeven op de presentaties.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondelinge evaluatie, Werkstuk

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatievorm

Mondelinge presentatie, schriftelijke paper en mondelinge verdediging van de paper. De studenten moeten bewijzen dat zij analyse en situering van teksten onder de knie gekregen hebben.

Een eventuele herkansing voor de presentatie wordt geïntegreerd in de herwerking van het werkstuk.

Eindscoreberekening

Evaluatiemoment

Niet-periodegebonden: 40% mondelinge presentatie; Periodegebonden: 40% paper en 20% mondelinge verdediging.

Slagen voor het volledige opleidingsonderdeel is enkel mogelijk indien de student voor de beide evaluatiemomenten afzonderlijk slaagt. Wie voor het geheel mathematisch slaagt, maar voor één van de beide onderdelen niet de helft behaalt, krijgt als eindscore 9/20.

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid met vervangende literatuuropdracht na overleg met de verantwoordelijke docent.
- 2 Mogelijkheid tot examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback via e-mail of na afspraak tijdens of na de kantooruren

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>